

STATISTICKÉ INFORMACE

O ZÁSAZÍCH JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY A POŽÁRECH

ZA 1. POLOLETÍ 2015

I. ZÁSAHY JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY (jednotky PO)

V prvním pololetí letošního roku zasahovaly jednotky PO u **51 388** událostí, což je o 8 % více než ve stejném období roku 2014. Nejčtenějšími událostmi byly technické havárie – 50,5 % z celkového počtu, dopravní nehody – 19,1 %, požáry – 17,3 %, následují úniky nebezpečných chemických látek – 6,0 %. Plané poplachy tvoří 7,1 % z celkového počtu událostí.

1. Počet událostí se zásahem jednotek PO

Druh události	2013	2014	2015	Index 15/14
Požáry s účastí jednotky PO	7 662	9 569	8 873	93
Dopravní nehody	9 039	8 609	9 800	114
Úniky nebezpečných látek	2 523	2 802	3 077	110
z toho „ropných produktů“	1 939	2 257	2 110	93
Technické havárie	32 877	23 022	25 946	113
Radiační havárie a nehody	0	1	0	0
Ostatní mimořádné události	6	12	36	300
Plané poplachy	3 628	3 463	3 656	106
UDÁLOSTI CELKEM	55 735	47 478	51 388	108

index - %

Poznámka: do celkového počtu je zahrnuto 9 událostí (z toho 6 požárů), k nimž došlo v zahraničí a byly k nim jednotky PO z ČR povolány.

Mimořádné události vzniklé následkem škodlivě působících přírodních sil a jevů (včetně počasí), které ohrožují životy, zdraví a majetek nebo životní prostředí a při nichž jednotky PO provádějí záchranné a likvidační práce, jsou evidovány podle převažující činnosti při zásahu a jsou opatřeny specifickým příznakem, který umožňuje sledovat příčinu mimořádné události. Z tohoto pohledu je členění zásahů u událostí vyvolaných negativním působením přírodních sil a jevů (tzv. **živelních pohrom**) v 1. pololetí 2015 následující: celkem **8 976** (+3 858) zásahů, z toho 25 u požárů (-37), dále 568 u dopravních nehod (+505), 3 u úniků nebezpečných látek (+3) a 8 380 u technických havárií, zejména technických pomoci (+3 387). Nárůst byl způsoben zejména zásahy u větrných smrštů a spojených se sněhem.

Počet **požárů** poklesl zejména vlivem menšího počtu požárů volných skládek, odpadů, lesních porostů a požárů v přírodním prostředí vůbec, přestože v delším období bylo suché počasí spojené s vysokým rizikem vzniku požárů.

Počet **dopravních nehod** likvidovaných jednotkami PO oproti loňskému roku vzrostl o 14 %. Nejčtenější byly zásahy u dopravních nehod ve Středočeském kraji – 1 617 (+ 276), minimum zásahů bylo v kraji Karlovarském – 291 (+40). Celkově u dopravních nehod hasiči bezprostředně zachránili či evakovali 4 628 osob (+353). Při zásazích se vyskytlo 290 (-32) usmrcených osob a také 6 765 (+352) zraněných osob, jimž v mnoha případech poskytli předlékařskou pomoc.

Při **únicích nebezpečných chemických látek** jsou nejčtenějšími úniky ropných produktů – 2 110 (-147), úniky plynů včetně aerosolů – 734 (+400), úniky kapalin mimo ropných produktů – 179 (+28), pevných látek – 10 (0) a ostatních látek včetně potravinářských produktů – 44 (-6). Nejvyšší počet těchto případů byl ve Středočeském kraji – 431 (+76), nejméně v kraji Pardubickém – 110 (-12).

Skupina **technické havárie** zahrnuje technické havárie – 4 (+2), následují technické pomoci – 22 869 (+2 759), technologické pomoci – 311 (+21) a ostatní pomoci – 2 760 (+140). Jsou doménou jednotek Hasičského záchranného sboru ČR jako pomoc v nouzi při otvírání uzavřených prostorů, odstraňování překážek na komunikacích, vyprošťování osob, zvířat či předmětů apod. Nejvíce případů je evidováno v kraji Moravskoslezském – 3 237 (-857), nejmenší počet v kraji Libereckém – 1 074 (+346).

Počet **planých poplachů** se oproti loňskému období zvýšil o 6 %, přičemž jejich podíl na celkovém počtu událostí se zvýšil na 7,1 %. Nejčtenější (45 %) jsou plané poplachy způsobené elektrickou požární signalizací, další plané poplachy jsou způsobeny přivoláním k případu s příznakem požáru (20 %), přivolání k nenahlášenému pálení (12 %), zneužití jednotky PO (4 %) a jiné důvody (19 %). Nejvíce planých poplachů bylo v hl. m. Praze - 584 (+41), nejméně v kraji Karlovarském – 117 (-20).

Podle dnů v týdnu nejvíce událostí vzniklo v úterý (18,0 %), nejméně v neděli (12,4 %), podle měsíců nejvíce v březnu (20,5 %) a nejméně v únoru (12,1 %).

2. Celkový počet událostí podle krajů ČR

Kraj	2013	2014	2015	Index 15/14	Podíl z ČR v %
Hl. m. Praha	5 081	4 490	4 757	106	9,3
Středočeský	8 756	5 617	6 618	118	12,9
Jihočeský	4 356	3 048	3 731	122	7,3
Plzeňský	3 693	2 785	3 302	119	6,4
Karlovarský	1 995	1 678	2 125	127	4,1
Ústecký	4 954	4 190	4 318	103	8,4
Liberecký	2 124	2 005	2 358	118	4,6
Královéhradecký	2 591	2 349	2 908	124	5,7
Pardubický	2 568	2 442	2 696	110	5,2
Vysočina	3 589	3 183	3 745	114	7,3
Jihomoravský	4 251	4 077	4 440	109	8,6
Olomoucký	2 487	2 819	2 498	89	4,9
Zlínský	1 796	1 925	1 910	99	3,7
Moravskoslezský	7 494	6 870	5 982	87	11,6
Celkem	55 735	47 478	51 388	108	100,0

3. Počet zásahů jednotlivých druhů jednotek PO

Druh jednotky PO	2013	2014	2015	Index 15/14
Počet zásahů všech jednotek PO	83 028	66 092	71 303	108
- jednotek HZS ČR	46 837	44 830	47 908	107
- jednotek SDH obcí	30 033	17 170	18 890	110
- jednotek HZS podniků	5 465	3 541	3 792	107
- jednotek SDH podniků a ostatních	693	551	713	129

Poznámka:

HZS ČR - Hasičský záchranný sbor České republiky

HZS podniků - hasičské záchranné sbory podniků

SDH obcí - sbory dobrovolných hasičů obcí

SDH podniků - sbory dobrovolných hasičů podniků

Zároveň s počtem událostí vzrostl letos oproti loňskému období **počet zásahů jednotek PO**, a to o 8 %. Podíl jednotek HZS ČR na celkovém počtu zásahů představuje 67,2 % a je vyšší oproti loňskému období o 1,2 %, u jednotek SDH obcí činí podíl na celkovém počtu zásahů 26,5 % a oproti loňsku poklesl o 1,7 %. Profesionální HZS podniků se podílí na celkovém počtu zásahů 5,3 %. Jednotky SDH podniků a jiné jednotky PO se podílejí na všech zásazích jen 1,0 %.

4. Následky na zdraví, záchrana, evakuace

Hasiči bezprostředně zachránili a evakovali z ohrožených prostor v letošním 1. pololetí **27 306** osob (+7 439), nejvíce při technických pomocích, dopravních nehodách a požárech. Při zásazích bylo **169** hasičů zraněno (-45), z toho 127 profesionálních (-24) a 42 dobrovolných (-21).

Při zásazích se vyskytlo také **1 228** usmrcených osob (+104) – v případech, kdy jednotky PO pomáhaly při vyprošťování a vynášení usmrcených při dopravních nehodách, požárech a při nouzovém otevírání bytů. Dále byla **10 624** zraněným osobám (+973) poskytnuta předlékařská pomoc (převážně u dopravních nehod, technických pomoci a požárů).

5. Integrovaný záchranný systém - spolupráce jednotek PO u zásahů

Rozhodující podíl na spolupráci při zásahu u událostí s jednotkami požární ochrany má Policie ČR a zdravotnická záchranná služba. Tyto tři složky tvoří základ IZS. V prvním pololetí 2015 je evidováno **51 329** případů součinnosti jednotek PO s ostatními složkami (+4 214). Nejvíce – 60,3 % z celkového počtu připadlo na Policii ČR, 23,5 % na zdravotnickou záchrannou službu a 7,6 % na obecní policii. Zbytek tvoří pomoci zejména místních služeb, firem, institucí, obecních úřadů a dalších.

II. POŽÁRY

V 1. pololetí 2015 je evidováno v ČR **9 153** požárů s účastí i bez účasti jednotek PO (-698), tj. o 7 % méně než ve stejném období roku 2014. Přímé škody činí **783,7 mil. Kč** (-187,7), tj. o 19 % méně než vloni. Při požárech bylo **55 osob usmrceno** (+7) a dalších **676 osob zraněno** (+46). Uchráněné hodnoty činí **4 227 mil. Kč** (-2 130).

1. Požáry - základní ukazatele

Rok	Počet požárů	Škoda mil. Kč	U	Z
2013	7 939	1 381,8	61	642
2014	9 851	971,4	48	630
2015	9 153	783,7	55	676

U - počet usmrčených osob, Z - počet zraněných osob.

Nejvíce požárů vzniklo v hl. m. Praze – 1 195 (+31) a v Ostravě – 359 (-30). Nejméně požárů bylo v okr. Jeseník – 33 (-16).

Z celkového počtu **55** usmrčených osob při požárech bylo:

- 0 děti do 15 let
- 44 osob ve věku od 15 do 60 let,
- 11 osob ve věku nad 60 let.

2. Počet požárů podle nejčastějších příčin v 1. pololetí

Příčina/rok	2013	2014	2015	Index 15/14
Úmyslné zapálení	646	731	865	118
Hra dětí s ohněm	48	74	97	131
Neprokázané zavinění	0	0	1 891	X
Nedbalost dospělých	1 077	1 317	2 594	X
Závady komínů	195	137	593	X
Závady topidel	81	54	63	117
Technické závady (mimo komínů a topidel)	1 363	1 216	1 512	124
Samovznícení	25	40	98	245
Výbuchy	7	5	6	120
Dopravní nehody	55	65	61	94
Blesky	16	15	17	113
Ostatní příčiny (bez blesků)	17	8	24	X
Dále nedošetřované požáry	3 965	5 666	0	X
V šetření	0	0	109	X
Neobjasněno	244	324	1 224	X
CELKEM	7 939	9 851	9 153	93

x – vlivem změny metodiky nelze kategorii srovnávat s předchozím obdobím.

Dále nedošetřované požáry jsou od r. 2015 zařídovány jako všechny další požáry. Např. požáry v komínových tělesech bez škody jsou zahrnuty do kategorie *Závady komínů* - ta zahrnuje nevhodnou konstrukci, spáry, zadržný trám, vznícení od jisker z komína a vznícení sazí. Do kategorie *Nedbalost dospělých* jsou začleněny případy vznícení potravin při vaření a ostatní nedbalosti bez škod a následků na zdraví.

Nově byla zavedena příčina *Neprokázané zavinění* vymezující požáry, které byly jednoznačně způsobeny porušením předpisů na úseku požární ochrany, ale vzhledem k okolnostem případu je nebylo možné jednoznačně zahrnout do kategorie úmyslu či nedbalosti, což je typické např. pro požáry kontejnerů nebo popelnic zejména v městské zástavbě a s relativně zanedbatelnou přímou škodou či žádnou škodou. Zároveň do této kategorie mohou spadat i požáry travních porostů, hrabanek či jiných volných ploch. Zavedením této příčiny lze vymezit okruh požárů, které jsou nejspíše spojeny také s vandalismem.

V kategorii *Ostatní příčiny* již nejsou jiné příčiny a zůstaly zde pouze blesky, živelní pohromy, vojenská cvičení a ohňostroje.

Kategorie *Neobjasněno*, v *šetření* byla rozdělena na dvě samostatné kategorie.

3. Požáry v odvětvích hospodářství v 1. pololetí 2015

Odvětví	Počet požárů	Podíl v %	Škoda tis. Kč	U	Z
Zemědělství	1143	12,49	64 510,60	1	14
Lesnictví	554	6,05	4 316,90	1	6
Dobývání nerostných surovin	24	0,26	1 019,00	1	1
Zpracovatelský průmysl	429	4,69	124 955,90	0	22
Výroba, rozvod el. a plynu	95	1,04	21 796,30	0	1
Stavebnictví	53	0,58	14 594,30	0	7
Obchod, opravy zboží	96	1,05	47 490,30	0	13
Pohostinství a ubytování	227	2,48	41 347,10	4	49
Doprava	965	10,54	79 050,40	13	75
Pošty, telekomunikace	16	0,17	1 460,60	0	0
Peněžnictví a pojišťovnictví	4	0,04	600,00	0	0
Výzkum, služby podnikům, reality	159	1,74	23 445,30	0	36
Veřejná správa, bezpečnost	48	0,52	1 881,20	1	12
Školství	22	0,24	1 495,00	0	0
Zdravotnictví, soc. činnost	27	0,29	1 344,30	1	4
Ostatní veřejné a osob. služby	2651	28,96	96 395,90	3	63
Domácnosti, obytné domy	2573	28,11	210 101,10	29	354
Ostatní	67	0,73	47 861,50	1	19
CELKEM	9153	100,0	783 665,70	55	676

Oproti stejnému období loňského roku vzrostl počet požárů ve všech odvětvích kromě Ostatních, kde počet požárů poklesl.

Škody vzrostly v odvětvích zemědělství, stavebnictví, obchodu a opravy zboží, peněžnictví, pojišťovnictví, veřejné správě a bezpečnosti, ostatních veřejných a osobních službách, domácnostech a obytných domech. Ve zbývajících odvětvích škody klesly nebo stagnovaly.

4. Velké požáry se škodou 10 mil. Kč a vyšší

10. 1. – **Administrativní budova mrazíren fy SOFIL spol. s.r.o.**, Praha – Sedlec.

Příčina: technická závada elektroinstalace.

Škoda: 30 000 000 Kč.

23. 1. – **Odchovna prasat EUROFARMS HOLDING spol. s.r.o.**, Kojetín, okr. Přerov.

Příčina: technická závada kondenzátoru zářivky.

Škoda: 14 000 000 Kč.

25. 1. – **Pila firmy SOTENA SERVIS a.s.**, Mariánské Radčice, okr. Most.

Příčina: úmyslné zapálení.

Škoda: 10 004 000 Kč.

1. 3. - **Tlakový lis a vzduchotechnika výrobní haly firmy KOVOLIT a.s.**, Modřice, okr. Brno venkov.

Příčina: technická závada a vznícení hořlaviny od žhavého vylitého hliníku.

Škoda: 15 000 000 Kč.

Evakuováno: 5 osob.

18. 4. – **Ranč přestavěný ze statku**, Málkov, okr. Beroun.

Příčina: nevhodná konstrukce odvodu spalin grilu.

Škoda: 10 000 000 Kč.

Zraněn: 1 hasič.

26. 4. – **Výrobní hala firmy SILROC CZ, a.s.**, Tanvald, okr. Železný Brod

Příčina: technická závada chladničky.

Škoda: 10 000 000 Kč.

14. 5. – **Střecha skladu a ukázkové prodejny firmy Maso-profit, spol. s.r.o.**, Praha 9 – Hrdlořezy.

Příčina: nedbalost při svařování.

Škoda: 30 000 000 Kč.

Zraněny: 2 osoby.

4. 6. – **Teplárna firmy ALPIQ GENERATION spol. s.r.o.**, Zlín.

Příčina: v šetření.

Škoda: 20 000 000 Kč.

24. 6. – **Ubytovna**, Brno - Štýřice.

Příčina: v šetření.

Škoda: 15 000 000 Kč.

Zraněn: 1 hasič.

III. OSTATNÍ ČINNOSTI jednotek PO

Za Ostatní činnosti jednotek PO je považována nezášahová, společensky prospěšná činnost, prováděná jednotkami PO v systému organizačního řízení, kdy se nejedná o bezprostřední ohrožení, nebo jednotky PO provádějí tyto činnosti k předcházení vzniku potenciaálního ohrožení (např. likvidace obtížného hmyzu, otvírání bytů a výtahů, práce ve výšce při odstraňování sněhových převisů či rampouchů). Statisticky se takové činnosti sledují výhradně u jednotek HZS ČR, SDH obcí a HZS Správy železniční a dopravní cesty (SŽDC).

Počet ostatních činností v 1. pololetí 2015

kraj/druh JPO	HZS ČR	SDH obcí	HZS SŽDC	CELKEM
Hl. m. Praha	160	226	28	414
Středočeský	24	93	90	207
Jihočeský	135	102	71	308
Plzeňský	23	135	231	389
Karlovarský	2	33	64	99
Ústecký	3	165	134	302
Liberecký	18	19	42	79
Královéhradecký	5	92	19	116
Pardubický	96	61	77	234
Vysočina	55	58	75	188
Jihomoravský	19	9	15	43
Olomoucký	24	72	95	191
Zlínský	12	84	34	130
Moravskoslezský	1500	795	72	2367
CELKEM	2076	1944	1047	5067

pplk. Ing. Vladimír Vonásek
MV – generální ředitelství HZS ČR

e-mail: vladimir.vonasek@grh.izscr.cz